

СТАНОВИЩЕ

от проф. Георги Владимиров Игнатов, доктор,
преподавател от катедра „Спортни игри и планински спортове“ към
Департамента по спорт на Софийски университет „Св. Климент Охридски“

**Относно: рецензирани научни трудове и учебна дейност
на доц. Цанко Ангелов Цанков, доктор,**

единствен кандидат за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“, обявен от Национална спортна академия „Васил Левски“ в ДВ, бр. 97 от 13.11.2020г. по професионално направление 7.6. Спорт, специалност Спорт (баскетбол) към катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал“ при Факултет „Педагогика“ на НСА „Васил Левски“.

I. Данни за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал“ към Факултет „Педагогика“ при НСА „Васил Левски“, съгласно Решение на Факултетен съвет по протокол №7 / 21.12.2020 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № ЗП-1833 / 22.12.2020 г. на Ректора на НСА „Васил Левски“.

II. Данни за кандидата

Цанко Цанков е роден на 12 ноември 1963 г. в гр. Шумен. През 1988 г. завършва ВИФ „Г. Димитров“ с две специалности – „Учител по физическо възпитание“ и „Треньор по баскетбол“. През същата 1988 г. чрез спечелен конкурс е назначен за асистент по баскетбол във ВИФ „Г. Димитров“. През 2004 г. защитава дисертационен труд и получава званието „Доктор“. През 2007 г. става „Доцент“.

Кандидатът има изключително богата треньорска кариера. Бил е помощник треньор на мъжкия баскетболен отбор на Академик (Сф) през 1992/1993 г. От 1993 до 2000 г. е старши треньор на мъжкия баскетболен отбор на НСА, участник в „А“ и „Б“ групи. Бил е старши треньор и на женския баскетболен отбор на НСА, участник в „А“ и „А1“ групи от 2005 до 2012 и от 2014 до 2019 г. Последователно е бил старши треньор на Националните гарнитури на България, както следва: през 2011/2012 г. – кадетки до 16 г., през 2013 г. – девойки до 18 г., през 2013/2014 г. – жени до 20 г. През 2014 г. е бил и помощник треньор на девойки до 18 г. Като треньор с различните възрасти на Националните отбори на България той има редица престижни класирания. Цанко Цанков е главен треньор на детската школа към Баскетболен клуб при НСА от 2000 г. до момента. С различните възрасти е четири пъти Държавен шампион и един път е носител на купа „България“. Има завоювани и четири втори места от държавни първенства. Бил е старши треньор на мъжкия и женския

студентски отбор на НСА. С мъжкия става три пъти Държавен шампион, а с женския четири пъти.

Доц. Цанков, д-р ръководи и участва в значителен брой обществено-полезни дейности и инициативи като: ръководител на сектор „Баскетбол“ в НСА „Васил Левски“ от 2010 до 2016 г., както и от 2020 г. до момента. Ръководител на катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал“ и зам. декан на Учителски факултет в периода 2016 – 2020 г. Член е на Академичния съвет на НСА „Васил Левски“ от 2016 г. Председател на Общото събрание на Учителски факултет при НСА в два мандата. Президент на Баскетболен клуб при НСА – гр. София. Председател на Лицензионната комисия на БФБаскетбол от 2016 г. Член на комисия за ученически и студентски спорт в БОК. Член на Треньорската комисия към БФБаскетбол от 2003 до 2016 и от 2018 г. до момента. Главен координатор на Техническата комисия по баскетбол към АУС „Академик“. Член на УС на многоспортовия клуб на НСА „Васил Левски“ в периода 2019/2020 г.

III.Обобщени количествени и качествени данни за педагогическата и научноизследователската дейност на кандидата

Научната продукция на доц. Цанков, д-р изпълнява критериите за научност като истинност, достоверност, иновативност, принос в науката и практиката и други признаци специфични за научното познание. Оценката за научните резултати на кандидатът, които представя като наукометрични данни, изписани от НАЦИД са, както следва:

- Индикатори в група А: общо 50 т.
- Индикатори в група В: общо 100 т.
- Индикатори в група Г: общо 485,3 т.
- Индикатори в група Д: общо 290 т.
- Индикатори в група Е: общо 281 т.

Както е видно, наукометричните показатели на научната дейност на доц. Цанков, д-р и в трите групи (Г, Д и Е) значително надвишават стойностите от необходимите минимални изисквания, съобразно ЗРАСРБ.

В резултат на дългогодишното си обучение доц. Цанков, д-р е придобил специализирани научни знания и конкретни професионални умения и компетенции, които успешно прилага в академичен и професионален план, в научноизследователска и проектна дейност. Кандидатът е участвал в 5 национални научни и образователни проекта в областта на физическото възпитание и спорта. Свидетелства за високата професионализация на доц. Цанков, д-р се откриват и в цитирането на негови 37 научни труда, което е безспорно ценно за всички специалисти.

IV.Описание на научните трудове

За участието си в конкурса доц. Цанков, д-р представя за рецензиране по теоретични, научно-приложни и практически аспекти общо 28 научни труда в областта на физическото възпитание и спорта (ФВС), от които по вид:

1. Монография – 1 бр.

2. Колективна монография – 1 бр.
3. Учебници, ръководства и помагала – 3 бр.
4. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни – 4 бр.
5. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране – 18 бр.
6. Дисертационен труд – 1 бр.

Авторският дял от научни публикации е: самостоятелен автор – 11 труда и в съавторство – 14 труда, от които в един е първи автор, в осем е втори, в четири е трети, в един е четвърти и в три е пети автор.

Представената научна продукция може да бъде разпределена тематично, както следва:

- Характерни особености при построяване, провеждане и програмиране на многогодишната спортна подготовка при баскетболистки (дисертационен труд с №1 и монография с №2 от списък на научните трудове);
- Историческа ретроспекция на появата на трите спортни игри – баскетбол, волейбол и хандбал от създаването на Висшето училище за телесно възпитание, както и история на катедра „Баскетбол, волейбол и хандбал“ в НСА (колективна монография с №3 и публикация с №21 от списък на научните трудове);
- Теория и методика на баскетбола, необходими при преподаване на учебния материал в българското СОУ, в т.ч. и в спортните училища и дистанционното обучение по баскетбол в НСА (учебник с №4, ръководство с №5, учебно помагало с №6 и публикация с №28 от списък на научните трудове);
- Управление, развитие и мениджмънт на баскетбола в сложната съвременна социална и икономическа среда (публикации с №7, 8 и 9 от списък на научните трудове);
- Проследяване на промените в морфофункционалните показатели и в анаеробните възможности при баскетболистки (публикации с №10, 24, 25 и 26 от списък на научните трудове);
- Анализ на спортната подготвеност, състезателната активност и оптимизиране на тренировъчния процес при баскетболистки (публикации с №11, 18 и 20 от списък на научните трудове);
- Проучване на факторите, предизвикващи стрес сред баскетболистки и разкриване на начини за отстраняването му (публикации с №12 и 13 от списък на научните трудове);
- Определяне на критерии за изграждане на система за ежегодно рангово поддръждане на организираните спортове в Република България (публикации с №14 и 15 от списък на научните трудове);
- Баскетбола сред студенти от неспециализираните по спорт висши училища (публикации с №16 и 17 от списък на научните трудове);

- Повишаване нивото на студентите от баскетболните отбори от колежите в Турция и анализиране на специфичната издръжливост при баскетболисти от няколко възрастови групи в Казахстан (публикации с №19 и 22 от списък на научните трудове);
- Психологическата подготовка и личните характеристики на баскетболистки (публикации с №23 и 27 от списък на научните трудове).

• V. Научни приноси

Съществен интерес представлява монографията „Многогодишна подготовка на баскетболистки“, издадена през 2020 г., който е труд с висока практическа стойност. Трудът е насочен към тренъорите по баскетбол. Структуриран е в осем глави, които обхващат различните страни на многогодишната подготовка по баскетбол: етапи, същност и особености на спортната тренировка, тренировъчни особености при развитието на двигателните качества, методи и принципи при обучението по баскетбол, технико-тактическа подготовка, периодизация на подготовката по баскетбол, контрол и управление на някои страни на спортната подготовка в баскетбола.

Като продължение на тази тематика са публикациите проследяващи промените в морфофункционалните показатели и в анаеробните възможности при баскетболистки. Авторът създава антропометричен и анаеробен профил на елитни баскетболистки от женския Национален отбор на България до 20 г. Установява нивото на физическото развитие на баскетболистките от Националния отбор на България – кадетки и разкрива средните нива и вариативността на основните признаци на физическото развитие на наблюдаваните баскетболистки. Прави сполучлив опит да оптимизира тренировъчния процес на баскетболистките от НСА, чрез анализ на физическото им развитие и специфичната им работоспособност.

Друго продължение на тази тематика е анализа на спортната подготвеност, състезателната активност и оптимизиране на тренировъчния процес при баскетболистки. Авторът прави компетентен анализ на състезателната активност на Националния отбор на България – кадетки до 16 г., участник на Европейското първенство в Талин, Естония. В други две публикации, авторът прави подробен анализ на връзката между спортната подготвеност и игровата реализация на Националния отбор на България – кадетки, родени през 1996-1997 г., както и на женския Национален отбор на България до 20 г. през 2014 г.

Важна област в научните търсения на доц. Цанков, д-р е теорията и методиката на баскетбола, необходими при преподаване на учебния материал в българското СОУ, в т.ч. и в спортните училища. В изданията в съавторство „Учебник по баскетбол“ са предложени базисни знания по теория и методика на баскетбола, необходими за преподаване на учебния предмет в българското СОУ. Ръководството „Правилознание по баскетбол и минибаскетбол за студенти от НСА“ е редактирана извадка от

официалния Правилник на FIBA по баскетбол и минибаскетбол. То има за цел да подпомогне и покрие изискванията при подготовката на студентите от 1-ви и 2-ри курс в НСА. В учебното помагало „Учебни програми за обучение по спортна подготовка в спортните училища“ е представена учебна програма по баскетбол за ученици от 5-ти до 11-ти клас на спортните училища. Учебно-тренировъчните занимания са съобразени с насочеността на процеса на подготовка на баскетболистите от различни възрастови групи към високи спортни постижения. В публикацията в съавторство „Дистанционното обучение по баскетбол в НСА“ се проучва мнението на студентите от 1-ви курс на НСА за дистанционно обучение по баскетбол – практически занимания.

Друга област в научните търсения на доц. Цанков, д-р е баскетбола сред студенти от неспециализираните по спорт висши училища. Авторът установява корелационните зависимости между изследваните признаци на физическа дееспособност и специфичната технико-тактическа подготвеност на студенти от висшите училища.

Други сфери в изследванията на авторът са свързани с историята на катедра „Баскетбол, волейбол и хандбал“ в НСА и историческа ретроспекция на появата на трите спортни игри – баскетбол, волейбол и хандбал от създаването на Висшето училище за телесно възпитание. Авторът работи и в сферата на управлението, развитието и мениджмънта на баскетбола в сложната съвременна социална и икономическа среда. Взима активно участие при определяне на критериите за изграждане на система за ежегодно рангово подреждане на организираният спорт в Република България. Интересите на автора продължават в сферата на повишаване нивото на студентите от баскетболните отбори от коледжите в Турция и анализиране на специфичната издръжливост при баскетболисти от няколко възрастови групи в Казахстан.

Важна част в изследванията на доц. Цанков, д-р са представените от него проучвания на факторите, предизвикващи стрес сред баскетболистки и разкриване на начини за отстраняването му. Интерес представляват и направената оценка на визуализацията като помощно средство при психологическата подготовка на баскетболистки на възраст от 12-15 г. и определянето на личните характеристики на баскетболистки – жени и тяхното влияние върху отборната игра.

Представената научна продукция в един широк спектър, нейната съдържателна страна, резултатите и изводите ни дават основание да определим авторът като водещ по проблемите на баскетбола сред кадетки и жени в нашата страна. От анализа на научната продукция на доц. Цанков, д-р прави впечатление високата компетентност и интерпретацията на научните изследвания.

Предложената от доц. Цанков, д-р научна продукция отговаря на изискванията за академична длъжност „Професор“.

VI. Учебна и научно-изследователска дейност

Обявеният конкурс има пълна учебна натовареност със съответните задължителни и избираеми курсове.

Доц. Цанков, д-р е основен преподавател към катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал“ към Факултет „Педагогика“ при НСА „Васил Левски“.

Той е преподавател на студенти по баскетбол от всички факултети на НСА „Васил Левски“ и водещ специалност „Спорт – баскетбол“ в тренинговски факултет в бакалавърска и магистърска степени, както и на тренинговски курсове към СДК на НСА. Като такъв е автор на редица иновативни програми по баскетбол за нуждите на учебната работа със студентите. Този факт свидетелства, че той е отлично подготвен да създава, презентира и текущо да обновява съдържанието на водените от него лекционни курсове. В съдържателно отношение създадените курсове и програми разкриват класическия облик на спортната наука, но и съвременните ѝ постижения, допълнително илюстрирани с множество примери от практиката. Всичко това ги прави не само теоретико-приложно ориентирани, но и особено полезни и атрактивни за широката аудитория от студенти, докторанти, спортисти и специалисти.

Доц. Цанков д-р е научен ръководител на 1 студент – магистър (дипломант), който успешно е създал и защитил дипломната си работа под неговото вещо научно ръководство. Той е също така научен ръководител и на двама защитили докторанти, като темите на дисертационните им трудове са своеобразно продължение на научните му търсения и дългогодишен изследователски опит. По този начин той на практика споделя с тях своите ефективни начини и практики как се преподава и как се постига високо качество на научноизследователската и публикационната дейност. Всичко това свидетелства, че той влага дългогодишни, последователни и целенасочени усилия в своето академично обучение и в постигане на висока професионализация.

Представената продукция за рецензиране не дублира разработки на други автори и няма наличие на плагиатство.

С доц. Цанков, д-р нямаме общи публикации.

Нарушения в хода на конкурса не са констатирани.

VII. Заключение

На основание на цялостния анализ на представената научна продукция, на дългогодишните ми лични впечатления, считам че кандидатът за академична длъжност „Професор“, доц. Цанко Ангелов Цанков, доктор притежава нужната професионално-педагогическа и научна подготовка. Цанко Цанков, е уважаван преподавател с изключително богата практическа и отлична теоретична подготовка. Той успешно съчетава научноизследователската дейност с конкретната преподавателска работа и осъществена дейност. Ползва се с уважение сред студентите и колегите си.

Въз основа на изложеното и качествата на кандидата, с убеденост предлагам на Уважаемите членове на научното жури да присъдят на доц. Цанко Ангелов Цанков, д-р – академичната длъжност „Професор“ по професионално направление 7.6. Спорт, специалност Спорт (баскетбол) към катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал“ при Факултет „Педагогика“ на НСА „Васил Левски“.

15. 02. 2021 г.
гр. София

Изготвил становището:

/проф. Георги Игнатов, д-р/